

גאוגרפיה

מיקוד משותף לשאלונים בגאוגרפיה:

- 057203 – ארץ-ישראל והמזרח התיכון, 2 יח"ל,
 057106 – גאוגרפיה חבלית וגאוגרפיה נושאת, 1 יח"ל,
 057202 – גאוגרפיה חבלית וגאוגרפיה נושאת, 2 יח"ל,
 057102 – חבל ארץ שלא נלמד, 1 יח"ל

שים לב!

להלן פירוט החומר שממנו יחוברו שאלות במבחן.

תכנית הלימודים בגאוגרפיה מעודכנת לשנת תשס"ז.

שים לב:

מותר להשתמש באטלסים אלה בלבד:

- (1) אטלס אוניברסיטאי חדש. פרופ' מ' ברור, הוצאת יבנה, 1993 ואילך.
- (2) אטלס כרטא – פיזי, מדיני, כלכלי, חברתי. פרופ' א' שחר, הוצאת כרטא, 1993 ואילך.
- (3) אטלס ישראל החדש. הוצאת המרכז למיפוי ישראל, 1995 ואילך.

הערה: חלק מהשאלונים יכללו נספחים ובהם איורים.

גאוגרפיה של ארץ-ישראל

הערה: באחת השאלות ייכלל טקסט קצר.

- א. גאוגרפיה רגיונלית של אחד מהאזורים האלה: עמק החולה, הר הנגב.
- ב. יישובים כפריים.
- ג. גבולות.
- ד. אקלים.
- ה. מקורות אנרגיה.
- ו. מקורות מים טבעיים ותפרוסתם.
- ז. איכות הסביבה ומדבור.
- ח. מדרש תמונה.
- ט. מבין המאמרים בספר **תמורות בגאוגרפיה של ישראל: גלעין ושוליים**, ששמותיהם פורסמו בתחילת שנת הלימודים בחוזר מפמ"ר תשס"ז/1 לחטיבה העליונה, תישאל שאלה על אחד מהמאמרים האלה:
 - "תעשיות עתירות ידע בישראל", ד' פלזנשטיין.
 - "שינויים בתפיסת המדבר: גישות חדשות לפיתוח הנגב", י' גרדוס, ש' דובר.

גאוגרפיה של המזרח בתיכון

השאלות יחברו מהספר **גאוגרפיה של המזרח התיכון: תמורות על סף המאה ה-21**, מאת ח' סופר וד' גרוס-לן, הוצאת עם עובד, 2001, מהפרקים האלה: ג', ו-ח', י"ב.

מבין המאמרים בספר **המזרח התיכון בפתח המאה ה-21: מבחר מאמרים בגיאוגרפיה לחטיבה העליונה**, ששמותיהם פורסמו בתחילת שנת הלימודים בחוזר מפמ"ר תשס"ז/1 לחטיבה העליונה, תישאל שאלה על אחד מהמאמרים האלה:

- "נשים במזרח התיכון בפתח המאה ה-21 – תהליכי שינוי ואתגרים", א' פרניה.
- "מדיניות הפיתוח הכלכלי במזרח התיכון ובצפון אפריקה על רקע המחסור במשאבים טבעיים לחקלאות", ג' ע' מובארכ.
- מן העיתונות: "השינוי מתחיל בדובאי", ת' פרידמן.

גאוגרפיה חבלית וגאוגרפיה נושאת

ארצות-הברית

- א. אוכלוסייה והגירה.
- ב. תעשייה.
- ג. גאוגרפיה רגיונלית של אחד מאזורים אלה: דרום-מזרח ארצות-הברית, המישורים הגדולים.

ארצות-הברית הבתר-תעשייתית

השאלות יחברו מהספר **גיאוגרפיה של ארצות הברית הבתר-תעשייתית**, בעריכת ח' סורקיס, א' רפ ות' שחר, הוצאת האגף לתכניות לימודים, משרד החינוך והתרבות, 1993, מהפרקים האלה:

פרקים 2-3 (עמ' 20-80) – בחלק הראשון של הספר,
פרקים ג'-ד' (עמ' 146-190) – בחלק השני של הספר.

מערב אירופה לקראת המאה ה-21

השאלות יחברו מהספר **מערב אירופה לקראת המאה ה-21**, בעריכת ח' סורקיס וא' רפ, הוצאת האגף לתכניות לימודים, משרד החינוך, התרבות והספורט, 1998, מהפרקים האלה:

פרקים 3 (עמ' 31-44), 5 (עמ' 59-72), 11-12 (עמ' 147-162) – בחלק הראשון של הספר,
פרקים ב' (עמ' 173-186), ו-ז' (עמ' 213-230) – בחלק השני של הספר.

העולם המתפתח (העולם השלישי)

- א. גאוגרפיה של התחבורה.
- ב. דמוגרפיה.
- ג. גאוגרפיה של התעשייה.
- ד. תכניות פיתוח.

יישובים עירוניים

שים לב: המיקוד מתבסס על הספר **גיאוגרפיה עירונית: יסודות**, מאת א' אפרת, הוצאת ספרים אחיאסף, מהדורה שלישית מעודכנת 2002.

- א. תופעת העיור בעולם.
- ב. המטרופולין, אגד הערים והפרוורים.
- ג. תכנון עירוני ותכנית עיר.

גאוגרפיה כלכלית

- א. מיקום תעשיות.
- ב. סוגי משקים חקלאיים.
- ג. גאוגרפיה של התיירות.

גאולוגיה

- א. גאולוגיה של נפט ושל מים.
- ב. מאובנים.
- ג. סלעי משקע.
- ד. אירוע ההכחדה בגבול הקריטיקון-שלישון.

גאומורפולוגיה

- א. עיצוב על ידי רוח.
- ב. עיצוב קו החוף.
- ג. עמק הנהר ועיצובו.

אקלים

- א. מבנה האטמוספירה.
- ב. אל ניניו.
- ג. אמצעים מודרניים לחיזוי מזג אוויר.
- ד. השפעת האדם על האקלים.

חבל ארץ שלא נלמד (Unseen), 1 יח"ל, 057102

השאלות יעסקו:

- במאפיינים הפיזיים: יחידות הנוף; האקלים; המערכת ההידרולוגית; הגאולוגיה.
- במאפיינים האנושיים: אוכלוסייה; התיישבות; כלכלה; רמת פיתוח.